

NVE

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 08.10.2026

Vår ref.: 202308754-148 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Herman Lange

Johnsen, herj@nve.no, 22 95 98 27.

Vik transformatorstasjon og permanente hjelpeanlegg. Oversendelse av klager.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt fem klager på konsesjonsvedtaket og tre klager på ekspropriasjonstillatelsen til Statnett SF for nye Vik transformatorstasjon og permanente hjelpeanlegg i Vik kommune i Vestland fylke. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtakene. Saken sendes herved til Energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga 5. juni 2026 Statnett SF konsesjon til å bygge, eie og drive Vik transformatorstasjon og Sygnir AS konsesjon til Refsdal transformatorstasjon ved Refsdal kraftverk i Ovrisdalen. Statnett fikk også tillatelse til å oppgradere deler av fylkesveg 5601 og en privat veg, etablere fem permanente masselagre og å legge om dagens 300 kV kraftledning Hove–Refsdal rundt det nye stasjonsområdet. Sygnir fikk også konsesjon til å overta og bygge om Hove transformatorstasjon. NVE ga videre Statnett og Sygnir samtykke til ekspropriasjon for nødvendige grunn og rettigheter til å bygge, eie og drive de omsøkte anleggene, der Statnett blant annet fikk rett til ekspropriasjon av eiendomsrett for både Vik og Refsdal transformatorstasjoner. Statkraft Energi AS (Statkraft) fikk tillatelse til å endre nettilknytningen av Refsdal, Målset og Hove kraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene ligger i Vik kommune i Vestland fylke.

Vik transformatorstasjon inngår i Statnetts planer for å øke overføringskapasiteten og styrke forsyningssikkerheten inn til bergensområdet på strekningen Sogndal–Modalen–Kollsnes. Sygnir og Statkrafts tiltak vil øke kapasiteten i det lokale kraftnettet og er nødvendige for å unngå at regionalnettet og de tre kraftverkene mister tilknytningen til det overliggende nettet i området.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet «Begrunnelse for vedtak» av 5. juni 2026, NVE-ref. 202308754-37, for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, innkomne høringsuttalelser og NVEs vurderinger.

NVE gjør oppmerksom på at Statnett og Sygnir også har søkt om konsesjon for flere kraftledninger i Vik kommune i tillegg til de ovennevnte tiltakene. NVE fikk en rekke innspill i høringen, der flere omhandlet valg av traseer for kraftledningene som ga behov for nye utredninger. NVE vurderte det derfor som mest formålstjenlig å behandle tiltakene som vi ga konsesjon til 5. juni 2026 først, i påvente av utredningene. NVE har derfor enda ikke tatt stilling til valget av traseer for

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

kraftledningene Statnett og Sygnir søker om. NVE sin saksbehandling av kraftledningene vil fortsette når vi har mottatt endelige utredninger fra begge selskapene.

Klager

NVE har mottatt totalt fem klager på vedtakene fra klagere som anses å ha rettslig klageinteresse. Følgende klagere som har påklaget NVEs vedtak vurderes å ha rettslig klageinteresse i saken:

- Petter Refsdal v/Dæhlin Sand Advokatfirma AS
- Ivar Eilef Refsdal v/Harris Advokatfirma AS
- Hove samdrift DA og Pridla samdrift DA v/Åsmund Hove, Irene Hove og Birger Hagheim
- Sygnir AS
- Vik kommune v/ordfører Roy Egil Stadheim

Petter Refsdal presiserer i overskriften på klagen at det kun klages på vedtaket om ekspropriasjon. Klagen omhandler imidlertid kun argumenter på hvorfor det bør velges en annen plassering av Vik transformatorstasjon og NVE legger derfor også til grunn at det klages på vedtaket om konsesjon.

Ivar Eilef Refsdal klager både på vedtaket om konsesjon og ekspropriasjon.

Hove samdrift DA og Pridla samdrift DA viser i klagen til vedtaket om konsesjon til Statkraft for tiltak i Refsdal og Målset kraftverk. Klagen omhandler derimot kun forhold ved oppgraderingen av fylkesveg 5601 som er gitt i tillatelsene til Statnett. NVE legger derfor til grunn at det er Statnetts tillatelser det klages på. Videre spesifiseres det ikke hvilket vedtak det klages på. NVE legger likevel til grunn at de to berørte samdriftene også har klaget på vedtaket om samtykke til ekspropriasjon.

Sygnir AS og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim argumenter i klagene for at det bør tas inn et vilkår i Statnetts anleggskonsesjon som sørger for at Sygnir får dekket de ekstra kostnadene de påføres som følge av Statnetts tiltak. NVE legger derfor til grunn at klagene omhandler vedtaket om anleggskonsesjon til Statnett.

NVE mottok også klage fra Ole Jakob Larsen v/Harris Advokatfirma AS, men anser denne som et innspill i forbindelse med behandlingen av detaljplanen. NVE viser til eget brev av 1. juli 2026 for nærmere beskrivelse, NVE-ref. 202308754-137.

Sammenfatning av klager

Under følger en sammenfatning av klagene sortert etter temaene klagerne tar opp.

Stasjonsplassering

Petter Refsdal v/Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Petter Refsdal ved Dæhlin Sand Advokatfirma AS, NVE-ref. 202308754-132, mener NVE ikke i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til at Vik transformatorstasjon skal etableres på dyrket mark på hans eiendom med gnr. 21, bnr. 4. Refsdal viser til at Statnett også har vurdert et alternativ som ikke beslaglegger dyrket mark (alternativ B) og mener i stedet dette alternativet burde blitt valgt.

Refsdal skriver at jordvernet i Norge står sterkt og at dyrket mark er en knapp ressurs på Vestlandet. Han mener derfor hensynet til jordvern burde veie tungt i interesseavveiningen av om det skal gis konsesjon og samtykke til ekspropriasjon. Refsdal mener alternativ B gir mindre

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

konsekvenser for natur og miljø samtidig som dyrket mark blir bevart. Han mener også at omdisponeringspotensialet vil bli mindre enn det Statnett har anslått og at dette uansett ikke vil berøre hans eiendom.

Refsdal skriver at både Statnett og NVE har lagt vekt på at alternativ A som har fått konsesjon er rimeligere enn alternativ B. Han viser i den forbindelse til at Statnett i søknaden skriver at kostnadsestimatene for alternativ B ikke er utviklet like langt som alternativ A og mener derfor usikkerheten er høy for disse estimatene. I tillegg mener han at den totale kostnaden for hele tiltaket uansett er så høy at den prissatte forskjellen mellom de to alternativene blir begrenset.

Refsdal legger videre ved bilder og kart av alternativ B, fordi han mener det i søknaden kan virke som om arealet er vanskeligere å utnytte enn det faktisk er.

Permanente hjelpeanlegg

Ivar Eilef Refsdal v/Harris Advokatfirma AS

Ivar Eilef Refsdal har både sendt inn klage på egen hånd, NVE-ref. 202308754-131, og via Harris Advokatfirma AS (Harris), NVE-ref. 202308754-135. Det presiseres i skrivet fra Harris at deres klage er å anse som en tilleggsklage som supplerer klagen fra Refsdal.

Refsdal er grunneier på gnr. 21, bnr. 3 og gnr. 21, bnr. 19, og berøres blant annet av den planlagte oppgraderingen og breddeutvidelsen av fylkesveg 5601 ved Øvregardane 546. Han mener vegtiltaket kan føre til setningsskader på bolighus og septiktank og at verdien av tomten vil forringes siden han vil måtte avstå areal. Videre peker han på at en gangveg ned til fylkesvegen vil bli stengt. Refsdal ønsker i stedet at vegutvidelsen flyttes på den andre siden av vegen der det i dag er dyrket mark.

Harris skriver i tilleggsklagen at vilkårene for ekspropriasjon ikke er oppfylt, jf. ekspropriasjonsloven § 2. De ber derfor om at vedtaket oppheves og at det blir gjennomført en ny vurdering av alternativene ved Refsdals eiendom. Harris mener i den forbindelse at ulempene ved tiltaket ikke er tilstrekkelig belyst eller vurdert opp mot fordelene og alternative løsninger. Videre mener de at kartgrunnlaget i søknaden er for grovt til å vurdere hvordan Refsdal vil bli berørt. Harris mener kravet til begrunnelse skjerpes jo mer inngripende tiltaket er og mener virkningene i Refsdals tilfelle vil bli betydelige. Harris viser også til at Statnett er pålagt å utarbeide en detaljplan og mener derfor det kan forventes at omfanget av tiltaket vil endre seg.

Harris mener også det gir grunneier et begrenset vern når vedtak om samtykke til ekspropriasjon treffes før detaljplanen utarbeides. De mener at alle forhold som Statnett kan utrede i en detaljplan er forhold som det også kan redegjøres for før det treffes vedtak om samtykke til ekspropriasjon. Harris mener høringsrunden for detaljplaner er kort og at grunneier har begrensete påvirkningsmuligheter når vedtak om samtykke til ekspropriasjon først er gitt. De viser til at prosessen hadde vært annerledes dersom vegtiltaket i stedet hadde blitt behandlet gjennom en reguleringsprosess etter plan- og bygningsloven enn etter energilovgivningen.

Harris ber avslutningsvis om at det foretas en nærmere vurdering av hvilke tiltak som skal gjennomføres på Refsdals eiendom og hvordan. I tillegg ber de om en vurdering av hvilke ulemper tiltaket vil gi og hvilke alternativer som finnes.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat**Hove samdrift DA og Pridla Samdrift DA ved Åsmund Hove, Irene Hove og Birger Hagheim**

Hove samdrift DA og Pridla Samdrift DA, NVE-ref. 202308754-140, ber om at utvidelsen av fylkesveg 5601 skjer på oppsiden av vegen på deres eiendom med gnr. 26, bnr. 20 og gnr. 26, bnr. 6 i stedet for på nedsiden av vegen der dyrket mark beslaglegges. De skriver at de er avhengig av å være mest mulig selvforsynt med tanke på arealer til grovfôrproduksjon og at de derfor ikke har noe dyrket mark å avse. Grunneierne viser til at de både har hatt muntlig og skriftlig kontakt med Statnett om deres ønsker, og at de trodde deres innspill var ivare tatt.

Hove samdrift og Pridla samdrift mener det kan se ut som NVE ikke har blitt forelagt deres innspill og minner om det nasjonale jordvernmålet som skal sikre at Norges knappe matressurser tas vare på. De bemerker også at Petter Refsdal, som er grunneier der Statnett har fått tillatelse til å etablere ny stasjon, er medeier i Pridla samdrift og mener derfor at de samlet sett vil miste en stor del av produksjonsgrunnlaget sitt.

Avslutningsvis er de også imot at det planlegges et riggområde på fulldyrket mark på deres teiger.

Kostnadsfordeling**Sygnir AS**

Sygnir AS, NVE-ref. 202308754-138 og 202308754-139, mener det må settes et vilkår i Statnetts konsesjoner som sikrer at Sygnir får dekket de ekstra kostnadene de påføres av Statnetts tiltak. De viser i den forbindelse til NVEs vurderinger der det blant annet påpekes at Sygnirs tiltak er nødvendige for å unngå at de mister tilknytningen til overliggende nett. Sygnir synes det er urimelig at lokale aktører med tilhørende kunder i underliggende nett skal måtte dekke kostnader for tiltak som de mener er utløst av nasjonale behov.

Sygnir mener videre at Statnett har tilknytningsplikt for underliggende nett etter § 3-4 i energiloven, at det foreligger en tilknytningsavtale mellom partene og at anleggskonsesjonene ikke påfører Sygnir noen investeringsplikt. Sygnir mener Statnett vil bryte tilknytningsplikten om de alene bygger de konsesjonsgitte anleggene. NVE har videre mottatt e-post fra Sygnir der de stiller spørsmål om det samme, NVE-ref. 202308754-156.

Vik kommune v/ordfører Roy Egil Stadheim

Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim, NVE-ref. 202308754-134, mener Statnetts tiltak fører til at Sygnir påføres store kostnader for å opprettholde tilknytningen til overliggende nett. Stadheim er uenig i at Sygnir og lokale nettkunder i Vik kommune skal påføres disse kostnadene, da han mener Statnetts tiltak skyldes nasjonale behov.

Stadheim viser til at innbyggerne i Vik kommune allerede er påvirket av flere nett- og kraftanlegg og mener legitimiteten til de konsesjonsgitte tiltakene og den videre nettutviklingen vil svekkes dersom lokale nettkunder i tillegg skal bære kostnadene ved tiltak som er utløst av behov andre steder i landet. Stadheim ber derfor om at det tas inn et vilkår i konsesjonene til Statnett som sørger for at de dekker de ekstra kostnadene Sygnir påføres av Statnetts tiltak. Han mener kostnadsansvaret må være avklart før Statnett gjennomfører tiltak som bryter eksisterende nettilknytninger.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statnetts kommentarer til innkomne klager

Klagene er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Statnett SF til uttalelse i brev av 1. juli 2026, NVE-ref. 202308754-133. Fristen for å kommentere på klagene ble satt til 21. august 2026. Statnett ba i e-post av 13. august 2026 om utsatt frist til 11. september 2026 på å kommentere uttalelsene.

NVE mottok Statnetts kommentarer til klagene i to separate brev av 7. september 2026, NVE-ref. 202308754-149 (Sygnir og Vik kommune) og 202308754-152 (øvrige klager).

Stasjonsplassering

Petter Refsdal v/Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Statnett skriver de har hatt omfattende dialog med Petter Refsdal om bruken av hans eiendom og at de er kjent med at tap av dyrket mark er et sentralt tema for berørte grunneiere. De opplyser at de derfor har lagt mye ressurser i å redusere og kompensere virkningene for landbruket. Samtidig bemerker de at det ikke er mulig å erstatte alt berørt jordbruksareal med nytt areal på den enkelte eiendom, og at de derfor har hatt et bredere perspektiv med mål om styrke jordbruksressursene i de berørte områdene og Vik kommune.

Statnett viser til at de har vurdert flere alternative plasseringer av transformatorstasjonen, og at den omsøkte plasseringen er vurdert som den beste etter en samlet vurdering av tekniske, samfunnsmessige, miljømessige og landbruksmessige forhold.

Statnett skriver at de i det videre arbeidet vil forsøke å komme frem til minnelige avtaler med de berørte grunneierne for å kompensere for de skader og ulemper som tiltaket medfører. Dersom partene ikke kommer til enighet, vil erstatningsspørsmålet bli avgjort gjennom skjønn.

Permanente hjelpeanlegg

Ivar Eilef Refsdal v/Harris Advokatfirma AS

Statnett viser til at det har vært gjennomført befaring ved huset til Refsdal og påpeker at han fullt ut vil få kompensert sine tap slik som andre berørte grunneiere. Samtidig bemerker de at forslaget hans om å utvide vegen på nedsiden vil komme i direkte konflikt med målet om å redusere beslag av dyrket mark. Avslutningsvis skriver Statnett at de vil forsøke å finne tekniske løsninger som reduserer de negative virkningene.

Hove samdrift DA og Pridla samdrift DA v/Åsmund Hove, Irene Hove og Birger Hagheim

Statnett kommenterer at de er kjent med at grunneiere ønsker å bli kompensert for jordbruksarealer som tiltakene beslaglegger. Det totale tapet av jordbruksareal vil imidlertid bli lite dersom hele bygden ses under ett. Der vegutvidelsen berører jordbruksarealer vurderes alternative løsninger som reduserer beslaget av jordbruksareal fortløpende.

Kostnadsfordeling

Sygnir AS og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim

Statnett er ikke enig i Sygnir og Vik kommunes innspill og avviser kravet om kostnadsdekning i sin helhet. De mener at behovet for utviklingen av regionalnettet i Vik, herunder en overgang til 132 kV, er begrunnet i flere forhold. Statnett anerkjenner at deres tiltak er en viktig utløsende faktor for

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

tidspunktet for overgangen til 132 kV i Sygnirs regionalnett, men at Sygnirs tiltak i seg selv også bygger på flere selvstendige forhold. Statnett peker i den forbindelse på behovet for å tilknytte Feios kraftverk, forsyningssikkerheten i Vik, aldrende regionalnettanlegg og muligheten til å rive 66 kV ledningen Hove–Njøs. Statnett har deretter en lengre gjennomgang av historikken i saken før de konkluderer med at den planlagte systemløsningen er den som best ivaretar en rekke forhold, herunder en langsiktig og samordnet utvikling av regional- og transmisjonsnettet i området.

Statnett skriver at de heller ikke kan se at det foreligger rettslig grunnlag for å pålegge dem kostnadsansvar i underliggende nett. De viser i den forbindelse til daværende Olje- og energidepartementets brev av 11. februar 2010, der departementet vurderte at gjeldende lovverk ikke åpner for å pålegge den aktøren som gjennomfører primæroppgraderingen å dekke ekstrakostnader som påføres andre netteiere.

Øvrige mottatte brev

I forbindelse med klagebehandlingen mottok NVE ytterligere brev fra Statnett og Sygnir. Som følge av at brevene i stor grad omhandler de samme problemstillingene som Sygnir fremfører i sin klage gjengir NVE for ordens skyld innholdet i brevene under.

Statnett SF

Statnett skriver i brev til Sygnir av 28. april 2026, NVE-ref. 202308754-153 (oversendt NVE fra Sygnir 11. september 2026), at de avviser Sygnirs krav om at Statnett må dekke kostnader i underliggende nett av samme begrunnelse som over. Videre skriver de at de heller ikke kan se at det er bestemmelser i inngåtte nettavtaler som innebærer at Statnett skal dekke kostnader i underliggende nett i forbindelse med spenningsoppgraderingen.

Sygnir AS

Brev av 9. september 2026

Sygnir kommenterer på det ovennevnte brevet fra Statnett i brev av 9. september 2026, NVE-ref. 202308754-150, der NVE var satt som kopimottaker.

Sygnir argumenterer fortsatt for at deres tiltak ikke skyldes egne behov og viser blant annet igjen til NVEs «Begrunnelse for vedtak». De viser også til at NVE i brev av 26. juni 2026, NVE-ref. 202606405-2, vurderte at tilknytningsplikten etter energiloven §§ 3-4 og 3-4a ikke gjelder tilknytning til overliggende nettanlegg og at de derfor ikke har noen investeringsplikt. Videre trekker de frem at Reguleringsmyndigheten for energi (RME) i brev av samme dag, NVE-ref. 202606399-11, skriver at dagens regelverk ikke er til hinder for at Statnett bidrar til å finansiere investeringer i underliggende nett. Sygnir trekker også frem at RME i samme brev mener regelverket bør endres med utgangspunkt i at overliggende nett dekker hele eller deler av kostnadene de direkte utløser i underliggende nett.

Sygnir skriver at det tidlig ble forsøkt å komme til enighet med Statnett om kostnadsansvaret, men at dette ikke lyktes. De bemerker at det derfor fortsatt ikke foreligger noen avtale som forplikter Sygnir å gjennomføre eller finansiere sine tiltak. Sygnir skriver at de har full forståelse for behovet for å etablere nye Vik transformatorstasjon, men at det på nåværende tidspunkt vil være uansvarlig av dem å pådra seg ytterligere vesentlige kostnader. De ønsker derfor kun å bidra med enkle tekniske avklaringer i det videre arbeidet med Statnett. Sygnir mener ansvaret for den videre

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

fremdriften derfor nå i stor grad ligger hos Statnett siden de har anledning til å dekke de ekstra kostnadene de påfører Sygnir.

Avslutningsvis ber de om at Statnett innen 30. september 2026 utvider foreldelsesfristen for Sygnirs kostnadskrav slik at Sygnir ikke behøver å ta rettslige skritt for å avbryte foreldelsesfristen.

Brev av 5. oktober 2026

Sygnir sendte NVE et nytt brev 5. oktober 2026. Bakgrunnen er at Sygnir mener Statnetts kommentarer på klagen gir et ufullstendig og misvisende bilde av bakgrunnen for de nettløsningene som nå har fått konsesjon. Sygnir presiserer samtidig at kjernen i klagen er at de mener det må settes inn et vilkår i Statnetts konsesjoner som sørger for at Statnett dekker kostnadene de utløser i underliggende nett. Sygnir mener et slikt vilkår vil være i tråd med de nylige anbefalingene RME har gitt til Energidepartementet og bør kunne tas inn i konsesjonene uavhengig av partenes syn på historikken i saken (RME-ref. 202606399-11 og 202617171-1). Sygnir bemerker at de ikke har klaget på den tekniske løsningen Statnett har fått konsesjon til. Videre skriver de at nettløsningene Statnett, Sygnir og Statkraft har omsøkt er et resultat av en lang og grundig prosess som dekker partenes behov og som de mener er samfunnsmessig rasjonelle.

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

NVE mottok totalt fem klager på vedtakene innen klagefristen, hvorav alle tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt disse klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE kommenterer nedenfor forhold som klagerne anfører, og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som vi mener bør utdypes nærmere.

Stasjonsplassering

Petter Refsdal v/Dæhlin Sand Advokatfirma AS

NVE mener at klagen til Petter Refsdal i all hovedsak omhandler de samme argumentene som ble fremført i vedkommende sine høringsuttalelser til saken, NVE-ref. 202308754-35 og 202308754-56. I tillegg gjengis momenter fra høringsuttalelsene til Vik kommune og Statsforvaltaren i Vestland. Dette er derfor forhold NVE allerede har vurdert i notatet «Begrunnelse for vedtak». Videre mener Refsdal at den prissatte kostnadsforskjellen mellom alternativene må vurderes som begrenset siden den totale kostnaden for hele tiltaket er høy.

NVEs mener hensynene Refsdal tar opp i klagen allerede er vurdert i kapittel 4.2.3.1 og 4.3.1.1 i notatet «Begrunnelse for vedtak». Virkninger for landbruk av den omsøkte stasjonsplasseringen, alternativ A, er vurdert i kapittel 4.4.4 i samme notat. NVE mener fortsatt at forskjellen i alternativenes samlede virkninger for miljø og samfunn er små og at alternativ A er en bedre teknisk-økonomisk løsning enn alternativ B. NVE viser til at alternativ A er om lag 120 millioner kroner billigere enn alternativ B i netto nåverdi over analyseperioden og har større positive ikke-

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

prissatte virkninger med tanke på fleksibilitet for fremtidig utvidelse av stasjonsområdet. NVE mener derfor fortsatt at alternativ A er mer samfunnsmessig rasjonelt enn alternativ B. NVE mener videre at Statnetts kostnadsestimer er tilstrekkelig utviklet til å vurdere alternativene opp mot hverandre.

NVE vurderer at klagen fra Petter Refsdal ikke gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 5. juni 2026.

Permanente hjelpeanlegg

Ivar Eilev Refsdal v/Harris Advokatfirma AS

NVE mener klagen til Ivar Eilev Refsdal i all hovedsak omhandler de samme argumentene som i vedkommende sin høringsuttalelse til saken, NVE-ref. 202308754-52. Den eneste forskjellen er at Refsdal i høringsuttalelsen også åpnet opp for at vegen kunne utvides mot hans eiendom så lenge Statnett kunne garantere at det ikke ville bli skader på bygningsmasse og øvrige installasjoner på eiendommen. Refsdal fremstår derfor, etter NVEs syn, noe mer negativ til vegutvidelsen i klagen enn i høringsuttalelsen.

Harris fremfører videre flere klagegrunner i sin tilleggsklage utover hva Refsdal selv skriver. Slik NVE leser disse er de i stor grad en kritikk av prosessen rundt hvordan veger behandles etter energilovgivningen. NVE viser her til at Harris mener detaljeringsnivået for vegtiltaket er for lavt og at grunneier gis et begrenset vern når vedtak om samtykke til ekspropriasjon treffes før detaljplanen utarbeides. Harris skriver at kravet til detaljering hadde vært høyere før det ble gitt samtykke til ekspropriasjon dersom tiltaket i stedet ble behandlet gjennom plan- og bygningsloven. Harris mener derfor at vilkårene for ekspropriasjon etter ekspropriasjonsloven § 2 ikke er oppfylt.

NVE viser til at veger som er nødvendig for bygging og drift av energianlegg skal behandles etter energiloven samtidig med anlegget. Den nevnte vegutvidelsen er nødvendig for å frakte transformatorer til den nye transformatorstasjonen og er å anse som et permanent hjelpeanlegg som skal behandles etter energiloven. NVE mener det i klagebehandlingen ikke er relevant å sammenligne prosesser etter energiloven med plan- og bygningsloven så lenge vegtiltaket er behandlet i tråd med gjeldende regelverk og praksis for slike anlegg.

NVEs behandling av vegutvidelsen er i tråd med gjeldende praksis og hva som er å anse som normal detaljeringsgrad for slike tiltak i konsesjonsbehandlingen. NVE viser til at vi i anleggskonsesjonen til Statnett har satt vilkår om at det skal utarbeides en detaljplan der tiltaket må detaljeres nærmere, herunder den planlagte vegutvidelsen og tilhørende anleggsarbeid. Planen skal blant annet utarbeides i kontakt med berørte grunneiere, slik som Refsdal, og må godkjennes av NVE før anleggsarbeidene kan starte. Formålet med vilkåret om detaljplan er gi føringer for den videre detaljprosjekteringen slik at de negative virkningene for miljø og samfunn begrenses. NVE registrerer at Statnett i sine kommentarer til klagen også selv viser til at de i dialog med berørte grunneiere vil forsøke å finne løsninger som reduserer negative virkninger for omgivelsene.

NVE registrerer at Harris skriver at det må forventes at omfanget av tiltaket vil endre seg, siden det er satt vilkår om detaljplan, og kartskissene til konsesjonen er grove. NVE bemerker at det ofte forekommer endringer i detaljprosjekteringen av netttiltak etter konsesjon er gitt. Ved at det i denne saken er satt krav om detaljplan vil berørte grunneiere i større grad sikres medvirkning i den

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

videre detaljprosjekteringen enn om det motsatte var tilfellet. Dersom det oppstår endringer i tiltaket som medfører nye virkninger for miljø og samfunn skal dette også beskrives i detaljplanen i tråd med kravene i NVEs detaljplanveileder. Endringer kan i enkelte tilfeller også utløse ny konsesjonsbehandling. NVE påpeker at Statnett derfor ikke uten videre kan endre omfanget av tiltaket uten at dette vurderes nærmere av NVE.

NVE registrerer ellers at Refsdal skriver at verdien av eiendommen hans vil reduseres, siden han vil måtte avstå areal. NVE bemerker at størrelsen på erstatningen er et privatrettslig anliggende som enten vil avgjøres gjennom minnelige avtaler eller skjønn. NVE mener dette er forhold som er utenfor omfanget av konsesjonsbehandlingen å bestemme.

NVE vurderer at klagen fra Ivar Eilev Refsdal ikke gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 5. juni 2026.

Hove samdrift DA og Pridla samdrift DA v/Åsmund Hove, Irene Hove og Birger Hagheim

NVE bemerker at det stemmer at vi ikke har blitt forelagt grunneiernes innspill i vår behandling av konsesjonssøknaden. NVE mener dette er uheldig, da vi ønsker at alle relevante innspill sendes inn i forbindelse med høringen av søknaden slik at vi kan ta de med i våre vurderinger.

NVEs vurdering av virkninger for landbruk og andre naturressurser av de omsøkte hjelpeanleggene, herunder vegutvidelsen av fylkesveg 5601, er vurdert i kapittel 4.6.4 i NVEs «Begrunnelse for vedtak». NVE viser til at det allerede er stilt vilkår om at Statnett i detaljplanen skal beskrive om, og eventuelt hvordan, den planlagte vegutvidelsen kan optimaliseres for å redusere beslaget av dyrket mark ytterligere. NVE mener innspillet fra Hove samdrift og Pridla samdrift vil være relevant å vurdere i den forbindelse. Detaljplanen skal blant annet utarbeides i kontakt med berørte grunneiere og NVE mener det fremover vil være viktig med god dialog med grunneierne som berøres av den omsøkte vegutvidelsen for å finne akseptable løsninger. Statnett må beskrive endelig valg av løsning for vegutvidelsen i detaljplanen som må behandles og godkjennes av NVE før anleggsarbeidene kan starte.

NVE registrerer videre at Hove samdrift og Pridla samdrift klager på at det er planlagt et riggområde på deres teiger med dyrket mark. Statnett skriver i e-post av 15. september 2026, NVE-ref. 202308754-155, at de antar at det her vises til riggområde R1 ved stasjonsområdet. Statnett skriver at det nevnte riggområdet er nødvendig for å få bygget transformatorstasjonen, men at det vil være midlertidig og vil tilbakeføres til jordbruksareal når anleggsarbeidene er ferdige. De opplyser videre at det er vanskelig å finne arealer som tilfredsstiller behovet for en anleggsrigg i Ovrisdalen. NVE mener Statnett i tilstrekkelig grad har begrunnet behovet for det nevnte riggområdet på nåværende tidspunkt og bemerker at riggområder og istandsetting er noe som må beskrives nærmere i detaljplanen i tråd med kravene i NVEs detaljplanveileder.

For NVEs vurdering av hensynet til Petter Refsdal viser vi til våre vurderinger av dette over.

NVE vurderer at klagen fra Hove samdrift DA og Pridla samdrift DA ikke gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 5. juni 2026.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kostnadsfordeling

Sygnir AS og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim

Som følge av at klagen til Sygnir og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim omhandler samme problemstilling mener NVE det er naturlig å vurdere klagen samlet.

NVE ser innledningsvis behov for å presisere hva konsesjonsbehandling av netttiltak etter energiloven innebærer. For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1 der NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge, eie og drive elektriske anlegg som kraftledninger og transformatorstasjoner. Det styrende prinsippet for NVEs vurderinger i konsesjonsbehandlingen er energilovens formålsparagraf, § 1-2:

Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

NVE bemerker at man med samfunnsmessig rasjonell og samfunnsøkonomisk lønnsom legger til grunn det samme, jf. Ot.prp. nr. 62 (2008–2009) s. 25. Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer dermed en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltakene har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som vurderes som samfunnsmessig rasjonelle som vil si at fordelene er større enn ulempene. NVE har i notatet «Begrunnelse for vedtak» redegjort for hvorfor vi mener dette er tilfelle for de konsesjonsgitte tiltakene til Statnett, som nå er påklaget, og de konsesjonsgitte tiltakene til Sygnir og Statkraft.

Slik NVE leser klagen fra Sygnir og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim skyldes de at partene mener Statnett må dekke kostnadene ved tiltak de utløser i underliggende nett, ikke behovet for Vik transformatorstasjon. NVE viser i den forbindelse til at Sygnir selv skriver at de har full forståelse for behovet for å etablere Vik transformatorstasjon og at nettløsningene Statnett, Sygnir og Statkraft har omsøkt er et resultat av en lang og grundig prosess som dekker partenes behov og som de mener er samfunnsmessig rasjonelle.

Sygnir og Vik kommune argumenterer i sine klager for at Sygnirs tiltak er utløst av Statnetts behov for å øke kapasiteten inn til bergensområdet. De mener derfor Statnett må dekke de ekstra kostnadene Sygnir påføres og at det må tas inn et vilkår som sikrer dette i Statnetts konsesjoner. Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim mener videre legitimiteten til tiltakene og den videre nettviklingen vil svekkes dersom det ikke tas inn et slikt vilkår i Statnetts konsesjon. Statnett er ikke enig i dette og argumenter på sin side for at Sygnirs tiltak bygger på flere selvstendige forhold. De avviser derfor kravet om kostnadsdekning i sin helhet.

NVE mener forholdene Sygnir og Vik kommune ved ordfører Roy Egil Stadheim tar opp i klagen ligger utenfor omfanget og formålet med konsesjonsbehandlingen å avgjøre. Det styrende prinsippet i konsesjonsbehandlingen er å vurdere om de omsøkte tiltakene er samfunnsmessig rasjonelle i tråd med energilovens formålsparagraf, noe NVE mener er tilfellet for tiltakene Statnett har fått konsesjon til og som nå er påklaget. NVE bemerker at ansvaret for kostnadene ved tiltakene må vurderes etter regelverk der RME er rette myndighet. NVE henviser derfor Statnett og Sygnir videre til RME om de ønsker å avklare uenigheter rundt kostnadsfordelingen av Sygnirs tiltak. NVE ser likevel behov for å presisere at vi i notatet «Begrunnelse for vedtak» også skriver at

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

det er behov for en overgang fra 66 kV til 132 kV spenningsnivå i regionalnettet for å sikre nok nettkapasitet til kraftforbruk og produksjon i området.

NVE registrerer ellers at Sygnir mener Statnett vil bryte tilknytningsplikten i energiloven om de alene bygger de konsesjonsgitte anleggene. NVE bemerker at det etter energiloven med tilhørende forskrifter ikke foreligger noen plikt for et nettselskap til å opprettholde en historisk tilknytning til et underliggende nettselskap, dersom denne løsningen ikke lenger er samfunnsmessig rasjonell. Som nevnt over, er energilovens grunnleggende formål at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi skal skje på en samfunnsmessig rasjonell måte. Dette hensynet er styrende for både konsesjonsbehandling, nettutvikling og reguleringen av nettselskapenes monopolvirksomhet.

Tilknytningsplikten etter energiloven § 3-4 og § 3-4a er i realiteten en tilknytnings-, utrednings- og investeringsplikt. Etter NVEs forvaltningspraksis skal nettselskapet sørge for den nettløsningen som mest rasjonelt ivaretar behovet for kapasitet og forsvarlig drift, ikke nødvendigvis videreføre eksisterende nettstruktur. Tilknytningsplikten er dermed en plikt til å sikre nettkapasitet, men ikke en plikt til å opprettholde et bestemt tilknytningspunkt.

Vurderingen må også ses i lys av energiloven § 1-5, som bygger på en funksjonell inndeling av nettet, hvor ulike konsesjonærer har ansvar for utvikling og drift av sine respektive nettnivåer. Dersom et overliggende nettselskap, eksempelvis Statnett, mener at en ny nettløsning er mer samfunnsmessig rasjonell enn den eksisterende, innebærer energilovens formål og nettansvaret at den nye nettløsningen kan gjennomføres dersom den i konsesjonsbehandlingen også er vurdert som samfunnsmessig rasjonell og det er innhentet nødvendige tillatelser. NVE viser i den forbindelse til vårt vedtak av 5. juni 2026, der vi vurderer at de konsesjonsgitte tiltakene, både for Statnett, Sygnir og Statkraft, er samfunnsmessig rasjonelle.

NVE vurderer at klagen fra Sygnir og Vik kommune ikke gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 5. juni 2026.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 5. juni 2026. Klagen oversendes derfor Energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

Åsmund Hove
Birger Hagheim
Irene Hove
Ole Jakob Larsen
STATNETT SF
STATNETT SF - Lars Størset
STATNETT SF - Kenneth Teigenes
STATNETT SF - Anders Lund Håheim
VIK KOMMUNE
VIK KOMMUNE - Roy Egil Stadheim
STATKRAFT ENERGI AS
STATKRAFT ENERGI AS - Nils Westerheim
STATKRAFT ENERGI AS - SIRI HOLEN LOMHEIM
DÆHLIN SAND ADVOKATFIRMA AS
DÆHLIN SAND ADVOKATFIRMA AS - Kitty Moss Sørensen
HARRIS ADVOKATFIRMA AS
HARRIS ADVOKATFIRMA AS - Kathrine Lien Mjell
SYGNIR AS
SYGNIR AS - Bjørn Carlsen
SYGNIR AS - Thorleiv Hurthi
PETTER REFSDAL
IVAR EILEV REFSDAL